

Redactie: Debby de Wal en Tom Westerhof
Contact via: info@parkinsoncafezoetermeer.nl
www.parkinsoncafezoetermeer.nl

Nieuwsbrief 2020 nr. 3

In dit nummer:

1. Kleine bijdrage.
 2. Lid worden van de Parkinson vereniging?
 3. Verslag bijeenkomst d.d. 18 februari 2020 van het ParkinsonCafé Zoetermeer e.o.
 4. De volgende bijeenkomst vindt plaats op DINSDAG 17 maart 2020.
-

1. Kleine bijdrage t.b.v. ParkinsonCafé

Het bestaan van het ParkinsonCafé hangt o.a. af van onze sponsors en kleine giften van onze bezoekers. Onze sponsors hebben ons geholpen aan een startkapitaal om het ParkinsonCafé op te zetten. Om ook in de toekomst zeker te zijn van onze bijeenkomsten vragen wij om een vrijwillige kleine bijdrage. Elk bedrag is welkom maar u mag ook een sponsor aandragen. Deze bijdrage kunt u storten op **NL40 RABO 0156 9062 44** t.n.v. Parkinsonvereniging **onder vermelding van ParkinsonCafé Zoetermeer e.o.** Tijdens de bijeenkomsten staat op de tafels en bij de bar een "SParki" alwaar u ook een kleine bijdrage kunt doneren.

Wij danken een ieder hartelijk voor wie ons café heeft gesteund!!

2. Lid worden van de Parkinson vereniging?

Dank zij de Parkinson vereniging kunnen wij de bijeenkomsten van Parkinson Café organiseren. Parkinson Café is een initiatief van de Parkinson vereniging. U kunt lid worden van de Parkinsonvereniging al voor **€ 3,50 per maand**

Als u lid wordt profiteert u van vele voordelen:

- Altijd op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op gebied van onderzoek en ontwikkelingen;
- Vijf keer per jaar Parkinson Magazine;
- Maandelijks nieuwsbrief;
- Korting op boeken en cursussen;
- Korting op landelijke informatiedagen.

Veel aanvullende zorgverzekeringen vergoeden (deels) het lidmaatschap.
Kijk voor meer info <https://www.parkinson-vereniging.nl/word-lid/aanmelden>

U kunt voor elk willekeurig bedrag donateur worden. Voor meer info zie:
<https://www.parkinson-vereniging.nl/word-donateur/aanmelden>

U kunt ook lid worden door contact op te nemen met het secretariaat via info@parkinson-vereniging.nl of 030-6561369.

3. Verslag bijeenkomst d.d. 18 februari 2020 van het ParkinsonCafé Zoetermeer e.o.

Deze bijeenkomst staat in het teken van Parkinson en Medicatie. Drs. Fred Korver en Siwer Nuri van Benu Apotheek zijn vandaag aanwezig om hierover te vertellen en vragen te beantwoorden.

BENU
a PHOENIX company

BENU Apotheek Meerzicht
Drs. Fred Korver, openbaar apotheker
4 JAAR lid van ParkinsonNet
Lid van SIG KNMP "kwetsbare ouderen"

**De rol van de apotheker bij Parkinson Patiënten en
bijwerkingen van Parkinson medicatie**

STRIKT VERTROUWELIJK

Jaap Dekker opent deze bijeenkomst – voor het eerst als voorzitter/coördinator - en hij heet iedereen, in het bijzonder Fred Korver en Siwer Nuri van harte welkom.

Fred Korver is al 30 jaar apotheker, waarvan 10 jaar in Meerzicht en 4 jaar lid van ParkinsonNet.

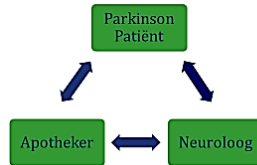
De vraag wordt gesteld wat een openbaar apotheker is. Siwer Nuri antwoordt dat men eerst basis apotheker wordt, met als optie: openbaar apotheker (dan doet men nog 2 jaar extra opleiding). Men kan ook opgeleid worden als industrie-apotheker of ziekenhuis apotheker.

De rol van de Parkinson apotheker

- Kwaliteit van leven verbeteren
- On/off en spierstijfheid aanpakken
- Behandelplan maken
- Persoonlijke situatie bespreken
- Zorgen over medicatie wegnemen
- Vraagbaak bij wisselingen van labels
- Inzicht bieden in nieuwe farmaceutische ontwikkelingen

De visie is om de kwaliteit van leven van een Parkinsonpatiënt te verbeteren.

Het doel is om de Kwaliteit van leven van een Parkinson patiënt te verbeteren!

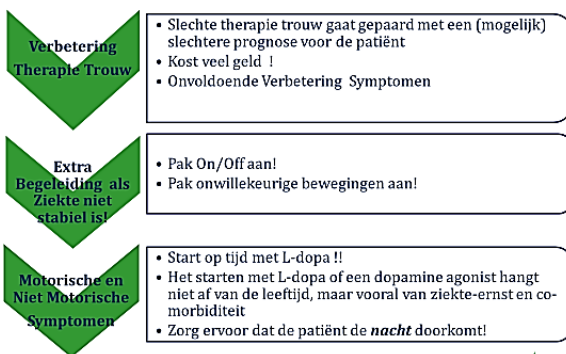
Er is een enorme *onder behandeling* van Parkinson:
1 op de 3 patiënten heeft on/off fluctuaties

Deze onderbehandeling omzetten in een betere Individuele
Pharmacotherapie

3

Hoe individueel behandelen?

Hoe Individueel behandelen?

4

Waarom is therapie-trouw van belang?

- Om een goede spiegel op te bouwen
- En op het juiste moment de medicijnen in te nemen. Men kan zelf eventueel noteren hoe lang het duurt voordat het werkt. Dat kan men daarna ook bespreken met de neuroloog.

Wanneer moet men beginnen met inname Levodopa?

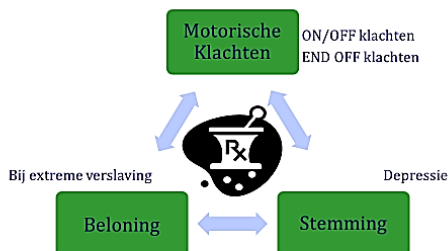
- Altijd op tijd beginnen, gelijk als de diagnose gesteld is.
- Op tijd beginnen is van belang om kwaliteit van leven te hebben!

Wat is comorbiditeit? Dat zijn de aandoeningen/stoornissen die je erbij krijgt, zoals bijvoorbeeld diabetes.

Pak On/Off aan! Beter doseren:

- Bij overbeweeglijkheid is er te hoge dosering
- Bij freezing te lage dosering.

Wij weten nu dat er een relatie bestaat in behandeling die als het ware zoals communicerende vaten met elkaar zijn verbonden

Bij behandeling van de depressie kan verergering van de andere klachten optreden en andersom

5

Bijwerkingen: Medicijnen hebben vele werkingen en sommige zijn ongewenst. Dit noemen wij bijwerkingen.

Komen die allemaal voor? Nee, alles wat **mogelijk** zou kunnen voorkomen, wordt vermeld. Dit vooral tegen schadeclaims!

BAT

Indien er een bijwerking gemeld wordt kijkt men:

Is het een **Bekende** bijwerking?

Zijn er **Alternatieve** verklaringen voor de klacht(en)

Is er een **Tijdsrelatie**?

Het is belangrijk te realiseren hoe vaak de bijwerking voorkomt. Het optreden van een bijwerking is in te delen in soms, vaak of heel vaak. De ernst van de bijwerking is dan de gewichtsfactor.

Bekende bijwerkingen van Dopamine Agonisten zijn:

- Gastro-intestinaal
- Orthostase (bloeddrukdaling bij rechtop gaan zitten of staan)
- Psychose
- Somnolentie (slaperigheid)
- Verslavingsgedrag
- Minder effectief versus Levo Dopa
- Korte duur als monotherapie

Overleg bij een bijwerking altijd met de apotheker of specialist.

Beleid zorgverzekeraars

Siwer Nuri geeft, samen met Fred Korver uitleg over de problemen met de leveringen van medicijnen.

- Het preferentiebeleid van zorgverzekeraars heeft effect op verstrekkingen van Parkinson medicatie in Nederland
- De inkoop door zorgverzekeraars; dropjes prijzen van medicatie
- Prefentie en pakjesmodel
- 60% prijsdaling als oorzaak
- Continue leveringsproblemen van medicatie in Nederland
- Consequenties voor patiënten en medische noodzaak
- Substitutie reglement voor Parkinsonmiddelen

De zorgverzekeraars bepalen sinds een aantal jaren de prijzen van de geneesmiddelen. Zij hebben daarvoor een zgn. preferentiebeleid ingesteld. Dat betekent dat de apotheker alleen nog maar de goedkoopste middelen mag leveren. De patiënten krijgen dan hetzelfde middel maar dan van (soms) verschillende

merken. 60% van de medicijnen kost in ons land minder dan 10 cent per dag (minder dan "dropjesprijzen").

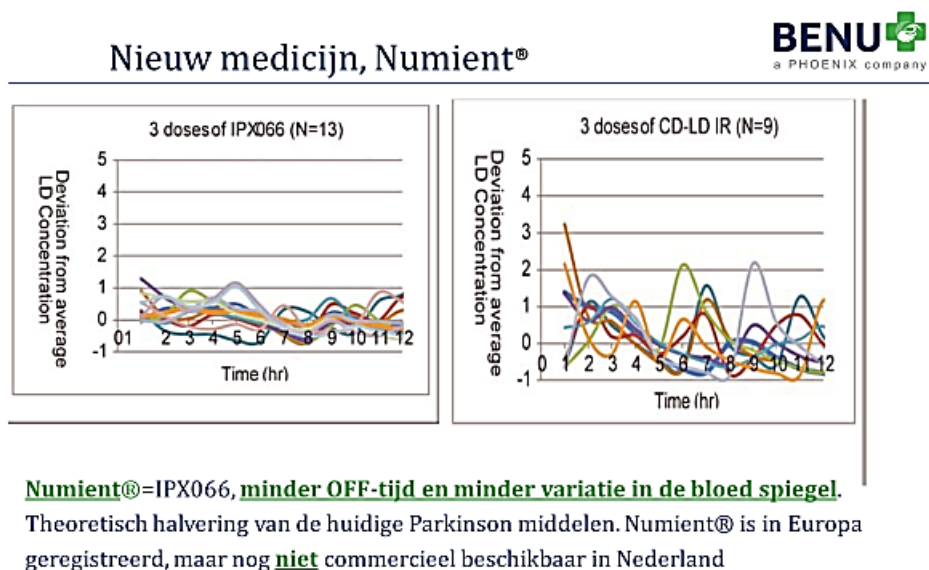
ONVZ en Ziveren kruis hanteren een ander beleid bij het verstrekken van medicijnen. Zij kunnen ook met het grootste deel van de gecontracteerde apothekers een vaste, gemiddelde vergoeding per verpakking afspreken. Ongeacht soort medicijn, merk, inkoopprijs en medische noodzaak. Die afspraak geldt voor 2 jaar en wordt het "pakjesmodel" genoemd. Hier bepaalt de apotheker zelf welk middel hij uit geeft.

Annemieke Schippers vraagt het woord en zij deelt mede dat de patiënt soms naar een alternatief medicijn **moet!** Bij haar komen natuurlijk ook de patiënten met vragen. Zij dringt aan om leveringsproblemen te melden bij de Parkinson Vereniging: info@parkinsonvereniging.nl. Desnoods iedere keer opnieuw. De Parkinson Vereniging verzamelt deze meldingen en kunnen hiermee een vuist maken bij zowel de politiek als de zorgverzekeraars.

In het geval van **Sinemet CR** is de fabrikant helemaal gestopt met de productie en is het nergens meer te koop.

Na een korte pauze vervolgt Fred Korver de presentatie.

Voor **Sinemet CR** is er mogelijk een nieuw medicijn: **Numient**. Dat geeft eerst een hoge "bulk" en daarna vertraagde afgifte. Het kan (theoretisch) de dosering van het huidige Parkinson medicijn halveren. Het medicijn is in Europa wel al geregistreerd maar het is commercieel nog niet beschikbaar.

10

Fred Korver vertelt waar het effect van pillen afhankelijk is:

- Kinetiek
- Absorptie (opname)
- Distributie (verdeling over het lichaam)
- Metabolisme
- Eliminatie (uitscheiding)
- Dynamiek

De absorptie (opname) hangt samen met:

- Beweeglijkheid van maagdarmsstelsel
- Obstipatie levodopa beschikbaarheid
- Maaglediging bepaalt opname in darm
- Combinatie met voedsel
- Inname 30 minuten NA maaltijd 2-3 x langer voordat maximale concis bereikt + levodopa beschikbaarheid
- + eiwit competitie carriersysteem door mucosa
- Maag
- HeliobacterPylori Levodopa beschikbaarheid

Inname van maagbeschermers en ijzerhoudende medicijnen beïnvloeden de opname van Levodopa.

Bij verminderde nierfunctie dient de dosering ook aangepast worden.

Interactie: levodopa -ijzer BENU a PHOENIX company • ijzerhoudende geneesmiddelen • Vermindering opname-levodopa: levodopa 2 uur voor ijzer innemen • Retard preparaat van ijzer geen oplossing! • Oplossingen: Voor de nacht/tijdens de nacht innemen • Ijzer per infuus	Wisselwerking: levodopa–maagbeschermer BENU a PHOENIX company • Opname levodopa via carriersysteem • Maagbeschermers beïnvloeden de zuurgraad in de maag en darmen → effect op levodopa • Oplossingen: • Indien mogelijk proton pompremmer stoppen • Omzetten naar H2 –antagonist • Domperidon
--	--

Er is een nieuwe richtlijn: Meer bloedprikken, met o.a. goede controle op B12. Deze zal door het gebruik van Levodopa vaak verhoogd moeten worden.

De vraag wordt nog gesteld of CBD een rol speelt? Fred Korver antwoordt hierop dat CBD een wisselende rol speelt, daar is geen eenduidigheid. En er is nog te weinig bekend wat de bijwerkingen zijn.

Ook wordt gevraagd of men extra voorzichtig moet zijn met alcohol? Het antwoord is dat men ALTIJD voorzichtig moet zijn met alcohol: het maagslijmvlies wordt daardoor dunner.

Er is een vraag over de Neupro Pleister. In plaats van tabletten of capsules zit de werkzame stof, Rotigotine, in een pleister. De Neupro Pleister wordt gedurende 24 uur op de huid geplakt en geeft het werkzame bestanddeel continu aan het bloed af. Rotigotine behoort tot de dopamineagonisten. Het kan alleen of in combinatie met Levodopa worden gebruikt. Het voordeel is dat het niet via de maag gaat. Voor vragen hierover kan men zich wenden tot de neuroloog, apotheker of Parkinsonverpleegkundige.

Als laatste wordt de vraag gesteld: kan men zó van apotheker veranderen? Ja, men kan zonder meer van apotheker wisselen en dat doorgeven aan de zorgverzekeraar.

Na afloop bedankt Jaap Dekker Fred Korver hartelijk voor zijn presentatie, voor de pauze was al afscheid genomen van Siwer Nuri.

Verslag: Debby de Wal

4. De volgende bijeenkomst vindt plaats op DINSDAG 17 maart 2020. Dan komt Kitty Sijmons spreken over haar boek "Minder Parkinson, Meer Leven!"

Het programma voor de eerste helft van 2020 ziet u op: www.parkinsoncafezoetermeer.nl

ParkinsonCafé Zoetermeer e.o. wordt mede mogelijk gemaakt door:

**Meerzicht
Lid van ParkinsonNet**

Unie van de Sorooptimistclubs
in Nederland, Suriname en Curaçao
A Global Voice For Women